

nu have vi faaet en Lov, og saa skulle vi prøve den. Prøve den! ja, Regjeringen plejer at lade det vare noget, længe, før der erkjendes, at Prøven har vist et Resultat. Det, vi sige, er, at dette ikke vil give Menighederne nogen Indflydelse, og dersom den ærede Minister vilde have, at Menighederne skulde have en virkelig Indflydelse, saa maatte han komme til at ordne Sagen paa en ganske anden Maade; thi igjennem Forholdstalsvalg i Menigheden at skabe et Udvalg, som saa skal fremstaa med Enstemmighed i Indstillingen, er efter min Overbevisning — jeg vil ligefrem sige det — en Utung. At lade et Udvalg sammensættes ved Forholdstalsvalg og saa forlange enstemmig Indstilling i denne Slags Sager er Noget, som efter Rimelighed ikke vil finde Sted uden meget sjældent og næsten aldrig, og jo mere kirkeligt Liv, der er i Menigheden, desto færre ville de Tilfælde være, hvor Enstemmighed vil komme tilstede, og hvor det sker, vil det være paa fælles Duffers Bekostning. Jeg sagde sidst, at naar Regjeringen vil have Enstemmighed i Udvalget, maa det lade Udvalgsvag i Menigheden ske ved Flertalsvalg og ikke ved Forholdstalsvalg, thi det er principstridigt at forlange Enstemmighed af et Udvalg, der kommer tilstede ved Forholdstalsvalg. Vi maa altsaa erklære, at det vi her saa, anser vi for værre end Intet. Naar den høitærede Minister siger, at det er et nyt Princip, som er kommet tilstede for et Aar siden, saa maa den ærede Minister jo vide, at navnlig den ærede Drdsfører og jeg have før dette Aar — for blot at gaa tilbage til Kirkekommissionen, hvis Forhandlinger om denne Sag ere et Aar gamle — bestandig forlangt Mere i denne Henseende. Den ærede Minister maa vide, at navnlig min Stilling var saaledes, at det er en Smødekommen mod Regjeringens Anskuelse, naar jeg er gaaet med Flertallet her, idet jeg i Kirkekommissionen og flere Aar tidligere her har faaet sat igjennem Forandringer i Indflydelsen for Menigheden, der gif videre end dette, og naar jeg her har indskrænket mig til det, der foreligger fra Flertallets Side, saa skulde jeg tro, at den ærede Minister maa indrømme, at det ikke er stiet i Genhold til noget nyt Princip, men at det

just viser, at vi hylde det gamle Princip, at vi vise al mulig Eftergivenesshed for at saa Noget ud af dette. Her er vist Eftergivenesshed baade fra mig og fra den ærede Drdsførers Side ifølge et Princip, som vi have vedkjendt os for længe siden og for over et Aar siden. Vor Stilling er en Fortsættelse af det samme Princip, og det er meget langt fra at være noget nyt Princip, som her er kommet frem. Dersom der siges, at Regjeringen virkelig vil tage Hensyn til Menighederne, og dersom Regjeringen virkelig kunde have Grund til at tage Hensyn dertil — jeg taler ikke om den Kultusminister, der tilfældigvis nu er tilstede, men jeg taler om de Kultusministre, vi i Reglen have haft og kunne vente — saa vil jeg sige: hvorledes skulde man her tro, at der var nogen særlig Interesse hos dem for at lytte til Menighedernes Stemme? Er det ikke almindelig bekjendt, hvergang Menigheder i de forløbne Aar enstemmig have bedt om en Præst, har dette været den lige Bei til, at de ikke fik ham. Har det ikke været en Kjendsgjerning, at dette netop har bevirket, at de ikke fik ham? Jeg har fraraadet flere Menigheder at gjøre det. Jeg har vist det med Exempler fra dette og hint Sted, og jeg har sagt: Vilde I være visse paa at saa den Mand, I ønske, saa reis ind og bed om en anden; dette er den lige Bei. Dette skal jeg vedkjende mig, thi Erfaringen har vist det. Jeg vil derhos sige, at naar vi tage Kirkekommissionen, hvor der sad saamange sagkyndige Mænd og Geistlige, og se, at de ikke ville gaa ind paa en Reform videre end denne, viser dette da ikke, at man i hele denne Del af Embeds-klassen ikke vil have, at Menighederne skulle have nogen sand og virkelig Indflydelse paa Valget af deres Præst; thi dersom det var Meningen hos denne Klasse Embedsmænd, at de vilde unde Menighederne nogen virkelig Indflydelse, havde de her havt Leilighed til gjennem Indstilling til Regjeringen at vise det; men jeg paastaar, at denne Indstilling viser det ikke, og jeg siger derfor, at man efter min bestemte Overbevisning vil handle urigtigt ved her at tage Noget, som giver sig ud for at være Noget, men som i Virkeligheden ikke er Noget.